

Контрастът като основен сюжетно - композиционен принцип

Публикувано от Simonsita на 23.04.2010

Контрастът като основен сюжетно - композиционен принцип на романа "Тютюн"

Д. Димов използва като основен белетристичен похват принципа на контраста, на антитезата - и в романовата цялост, и в частите. Той желае да изгради един пълноценен художествен свят като черно-бял, да противопостави светлина и мрак, "грях" и "святост". Но в стремежа си така художествено да подреди един объркан и преплетен в своята реалност свят, той противопоставя черното и сивото. Поставяйки една срещу друга две класи, два морала, две философии - на "експлоататори и експлоатирани", авторът показва две страни от духовно ожесточения образ на България, а и на Европа през XX в.

От едната страна - крайна форма на нравствена деградация на един загиващ в собствените си блага свят, от друга страна - фанатизмът на суровата и жертвена борба в името на идеологемата за "светло бъдеще". От една страна - разпадането, гибелта; от друга - студена и неясна утопия. От една страна - чудовищното творение "Никотиана" като символ на гниенето, на отровата, на един стар свят; от другата - Партията като носител на неясните абстракции на една доктрина, която игнорира индивидуалните съдби, издигайки възвишени иначе идеали.

Принципът на контраста, освен като проблемност и сюжетна структура, е прокаран и в другите равнища на романовата система - персонажна схема, ситуации и дори отделни реплики и жестове. Всеки висок образ има своя паднал двойник, възвишената ситуация - своята карикатура.

Борис Морев е противопоставен на брат си Павел, но също така е съпоставен с дребния мошеник Бимби. Ирина е поставена между две нравствени алтернативи - на "идейно отдадената" Лиля, от която се оттласква, и на куртизанката Зара, на която впоследствие заприличва. Други образи, които са в корелация помежду си в рамките на антитетичната художествена концепция, са Макс Ешкенази и Костов, Шишко и Лихтенфелд и др.

Всеки герой е поставен в някакво морално съотношение спрямо друг, с цел да придаде ясен вид на разкриваните обществени явления. Всички персонажи се движат в очевиден паралелизъм, като

тяло и неговата сянка, сменяйки позицията си и така всяко лице, освен като себе си, се явява и като своята обратност.

Контрастът като основен
Powered by
Bukvar.bg

Image not found

© 2010-2024